

Nacka City Culture Clash

Gestaltningssprogram NOTE design studio – tolkning och förslag på genomförande

Resultatet av Nacka City Culture Clash är en samling visioner, idéer och konkreta önskemål, där ungdomarna fått uttrycka sig i ord och text, men framför allt i tredimensionella modeller, där huvudfrågan varit hur de skulle vilja se ett optimerat första boende för nyanlända barn, familjer och vuxna, en situation och plats de alla själva befunnit sig i under det gångna året. Gestaltningsarbetet genomfördes i tre parallella grupper simultant, där ungdomarna delades in efter språkgrupp.

Note Design Studio har i detta projekt haft ansvar för att samla ihop och kategorisera information från projektet, såväl som att tolka resultatet och översätta/konkretisera det till arkitektoniskt genomförbara idéer, både under pågående workshop, och som en förlängning efter ungdomarnas avslutade medverkan.

Den sammanställda dokumentationen av Nacka City Culture Clash har presenterats av Konsten att skapa stad, Nacka Kommun tillsammans med Note Design Studio och flertalet av de nyanlända ungdomarna, internt på kommunen för både politiker och tjänstemän, såväl som en extern presentation av projektet av Note på Byggherreträffen i november 2016. Utfall och mottagande vid dessa presentationer har varit mycket positivt, både kring projektets genomförande och det presenterade resultatet.

Nedan presenteras kategorier utan inbördes ordning, dock med två grupperingar. I den övre kategorin presenteras de viktigaste punkterna som uttrycktes genomgående i samtliga tre grupper. I den undre kategorin finns punkter som återfunnits i en eller flera grupper, med vissa avvikelser mellan grupper, men likvärdigt innehåll.

Övergripande / gemensamma önskemål

”En plats där alla är välkomna för att lära känna människor och deras kultur.”

Den övergripande och dominerande känslan som ungdomarna vill förmedla är att bostäderna och området, för vi pratar hela tiden om ett samlat område och inte om enskilda bostadsmoduler, känns inbjudande och tillgängligt för alla, inte bara de boende. Vi pratar om en slags omvänd integration, där man självklart vill ut till skola, arbete, fritid och samhälle men att denna plats också ska bjuda in till att människor i närområdet ska vilja vistas på 'deras' plats och lära känna dem och deras kultur. Platsen som är vald ligger väldigt bra till för att fylla just detta önskemål, med många människor och ungdomar i rörelse i området, och en naturlig passage mellan buss/centrum och skola/fritidsaktiviteter. Den nära anslutningen till Nacka Stadshus visar på ett stort engagemang från staden, och interaktionen, och således lärdomen, finns nära och tillgänglig. Generellt handlar också frågorna om bostäderna väldigt lite kring det fysiska bostadsutrymmet, utan mer om vad man kan göra av bostadsområdet som helhet.

”Färgglada hus och fasader med olika uttryck”

I samtliga modeller redovisas en stor variation i färg och form både för bostadshus och för övriga byggnader. Husen får gärna vara färgkodade, och gärna med tydlig koppling till traditionell svensk arkitektur, men också inslag av det mångkulturella och med specifika koder från olika länder/platser. I samtal med ungdomarna har Note pratat kring färglära och färgpsykologi, och även resonerat kring hur det svalare nordiska ljuset påverkar färgpaletten annorlunda mot exempelvis det varmare ljuset i centrala Afrika.

”Fontän / vatten ska ha en central roll”

Samtliga tre grupper redovisar en fontän, alternativt närvaro av vatten, centralt i området. Note har försökt utvärdera hur detta kommer sig, och specifikt frågat samtliga grupper kring ämnet, men det sammantagna svaret är kort och gott; ”Det är viktigt! Man har ändå haft lite olika tankar kring detta, både för stillheten och kontemplerationen, en plats att sitta och höra det lugna ljudet av vatten. Men också det diamentalt motsatta, att vattnet är liv och ska ge liv åt en rolig och social plats.

”Aktivitetslokal / Kulturhus”

Behovet av ett samlingshus har varit framträdande i samtliga grupper. I något fall svänger det mer mot en aktivitetslokal där man kan träffas utanför bostaden för att spela spel, dansa, eller på annat sätt umgås aktivt i gemensamma former. Men det finns även uttryck för vikten av att ge plats åt kulturen och låta människor mötas i utställningar, föreställningar och tillställningar.

Specifika önskemål

”Växter i området och i direkt anslutning till hus och fasad”

Önskemål om både en ’grön’ miljö men även möjlighet till odling. I samtliga modeller finns en variation av träd och grönska både i området och på fasader.

”Plats för avskildhet”

Det intensiva livet i ett flyktingboende upplevs som positivt i många delar, men stärker också önskemålet om en plats för att hitta ro och lugn, en plats för stilla kontempleration, meditation eller bön.

”Aktivitetsyta för spel och lek (utomhus)”

En plats att spela boll, eller bara fria aktiviteter. Här ser många av ungdomarna att man lätt kan bjuda in till aktivitet med svenska ungdomar.

”Minnen av platser och igenkänning i arkitekturen”

Här fanns flera uttryck och referenser både kring detaljer i arkitektur och i miljö från hemland, men samtidigt var den ofta integrerad, eller snarare sammanflätad, med motsvarande koder som ungdomarna upplevt och uppfattat under sin relativt korta tid i Sverige. Till exempel upplevde en del stark samhörighet mellan arabeskens geometri och snirklighet i vår egen tradition av snickarglädje. Andra menade att minnen kunde komma i form av skulpturer eller objekt som gav möjlighet till en friare tolkning för flera.

”Mat / matlagning / kafé”

För många har den sociala funktionen kring mat och måltiden en central och hjärtlig roll. Önskemålen har varierat mellan att ha ett centralt gemensamt kök, till att laga mat för andra till att driva ett kafé.

Gestaltning

Bostadshusen föreslås placeras på ett sådant sätt att man naturligt kan skapa både en inramning av stråket upp mot stadshuset, såväl som att skapa en nod i mötet av gångstråken som leder genom/förbi boendet. På sådant sätt kan man skapa både mer öppna och publika ytor, såväl som avskildhet.

Bostadshusen, i form av moduler, föreslås vidare färgsättas i två färgtoner. En färgpalett löper genom skalan från terrakotta och tegelrött till en ljusare rosa/rosabeige ton, med den mörkare färgskalan närmast stadshuset. På motstående sida färgsätts modulerna i en palett med komplementfärger som löper i den blågröna färgrymden.

Husens frontfasad som vetter in mot gångstråket får en öppen loftgångslösning med geometrisk mönstersättning likt en pergola där ljus och öppenhet är en pelare, och det intrikata mönstret och möjlighet till växtvägg den andra. Även gavlar kan kläs i träspaljé för att visuellt trola bort det annars ganska statiska moduluttrycket i de förfabricerade enheterna.

Mitt i noden anläggs en fontän/plaskdamm eller liknande, som får en central funktion. Exempel på möjliga tillfälliga installationer finns beskrivet i presentationsmaterial.

Generellt använder man ett uttryck av tillfälliga lätta strukturer av mer eller mindre mobil karaktär, men som i sin lekfullhet och enkelhet stimulerar sinne, kreativitet och viljan till engagemang och utforskning. Mer om dessa strukturer och beprövade och lyckosamma exempel finns i presentationsmaterial.

I direkt anslutning till boende, men på andra sidan gångstråket för att skapa den inringande områdeskänslan, placeras byggnader för social sammankomst och rum för avskildhet. Även dessa utförs i en öppen och lätt struktur enligt referensmaterial. Och i anslutning till dessa placeras även utekök/kök/grillplats och aktivitetsyta/lekplats.

Den sammantagna upplevelsen förväntas bli en spännande och lekfull plats som bjuder in och välkomnar och bjuder på ett flertal intressanta och engagerande byggnadsformer.

www.notedesignstudio.se

daniel@notedesignstudio.se